ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.5.2021
COM(2021) 231 final

2021/0118 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αντικατάσταση των παραρτημάτων Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Τα παραρτήματα Α και Β είναι καθοριστικής σημασίας για τον προσδιορισμό του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας[1]. Απαριθμούν εξαντλητικά τις διαδικασίες αφερεγγυότητας και τους διαχειριστές της διαδικασίας αφερεγγυότητας, αντιστοίχως, σύμφωνα με το δίκαιο των κρατών μελών, στα οποία εφαρμόζεται ο κανονισμός. Είναι, επομένως, εξαιρετικά σημαντικό να επικαιροποιούνται τακτικά τα παραρτήματα αυτά, ώστε να αντικατοπτρίζουν την πραγματική νομική κατάσταση στα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1, με το άρθρο 2 σημείο 4) και με την αιτιολογική σκέψη 9 του κανονισμού, εθνική διαδικασία μπορεί να χαρακτηριστεί «διαδικασία αφερεγγυότητας» που εμπίπτει στον κανονισμό μόνο εάν απαριθμείται στο παράρτημα Α του εν λόγω κανονισμού. Ομοίως, σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 5 και με την αιτιολογική σκέψη 21 του κανονισμού, τα πρόσωπα ή τα όργανα που ανταποκρίνονται στον ορισμό του «διαχειριστή της διαδικασίας αφερεγγυότητας» του κανονισμού απαριθμούνται στο παράρτημα Β.

Τον Οκτώβριο του 2020 οι Κάτω Χώρες κοινοποίησαν στην Επιτροπή πρόσφατες τροποποιήσεις του εθνικού τους δικαίου περί αφερεγγυότητας με τις οποίες θεσπίστηκαν νέα είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας και νέες κατηγορίες διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Τον Δεκέμβριο του 2020 ακολούθησαν κοινοποιήσεις από την Ιταλία, τη Λιθουανία, την Κύπρο και την Πολωνία.

Η Επιτροπή ανέλυσε προσεκτικά τις κοινοποιήσεις των εν λόγω κρατών μελών για να εξασφαλιστεί ότι οι κοινοποιήσεις πληρούν τις απαιτήσεις του κανονισμού.

Συνεπώς, ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 αποτελεί σημαντικό μέσο δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις σε επίπεδο ΕΕ. Το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού πρέπει να αντικατοπτρίζει την πραγματική κατάσταση των εθνικών νομοθεσιών περί αφερεγγυότητας, ώστε να εξασφαλίζεται η αποδοτική διεκπεραίωση των διασυνοριακών διαδικασιών αφερεγγυότητας οφειλετών που έχουν το κέντρο των κύριων συμφερόντων τους σε κάποιο κράτος μέλος. Η παρούσα πρόταση αποσκοπεί να εξασφαλίσει ότι το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αντιστοιχεί στο νομικό πλαίσιο των κρατών μελών περί αφερεγγυότητας το οποίο θα ισχύει κατά τον χρόνο της εφαρμογής του κανονισμού.

Η οδηγία (ΕΕ) 2019/1023 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, περί πλαισίου για την προληπτική αναδιάρθρωση, την απαλλαγή από τα χρέη και τις ανικανότητες ή την έκπτωση οφειλετών, καθώς και περί μέτρων βελτίωσης των διαδικασιών αυτών, και για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (Οδηγία για την αναδιάρθρωση και την αφερεγγυότητα)[2] θεσπίζει ελάχιστα πρότυπα τόσο για τις διαδικασίες προληπτικής αναδιάρθρωσης που είναι διαθέσιμες για τους οφειλέτες που αντιμετωπίζουν

[1] ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19.
[2] ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 18.

οικονομικές δυσκολίες, όταν υφίσταται πιθανότητα πτώχευσης, όσο και για τις διαδικασίες που οδηγούν σε απαλλαγή υπερχρεωμένων επιχειρηματιών από τα χρέη και οι οποίες τους παρέχουν τη δυνατότητα έναρξης νέας δραστηριότητας. Οι εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας για τη μεταφορά της οδηγίας αυτής μπορούν να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848, εάν συνάδουν με τις απαιτήσεις του κανονισμού σε σχέση με τις εθνικές διαδικασίες αφερεγγυότητας και εάν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Α του κανονισμού.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Ο κανονισμός διαδραματίζει σημαντικό υποστηρικτικό ρόλο στην ελευθερία εγκατάστασης, στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών και στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η πρόταση βασίζεται στο άρθρο 81 παράγραφος 2 στοιχεία α), γ) και στ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 εμπίπτει στις συντρέχουσες αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 προβλέπει ένα ολοκληρωμένο σύνολο κανόνων το οποίο είναι άμεσα εφαρμοστέο στις διασυνοριακές διαδικασίες αφερεγγυότητας που απαριθμούνται στο παράρτημα Α και στις κατηγορίες διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας που απαριθμούνται στο παράρτημα Β.

Εντούτοις, η παρούσα πρόταση απλώς τροποποιεί τα εν λόγω παραρτήματα ούτως ώστε αυτά να αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια το περιεχόμενο των εθνικών κοινοποιήσεων και προσαρμόζει συναφώς τα παραρτήματα που περιλαμβάνουν τους καταλόγους των εθνικών διαδικασιών και των κατηγοριών διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας στον τομέα αυτόν. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν επηρεάζουν οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις και τους κανόνες που καθορίζονται στον κανονισμό καθ' αυτόν.

Ως εκ τούτου, στον βαθμό που οι ουσιαστικές διατάξεις του κανονισμού παραμένουν άθικτες, οι τροποποιήσεις του παραρτήματος Α και του παραρτήματος Β του κανονισμού δεν επηρεάζουν το ουσιαστικό σύνολο κανόνων και μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο από τον νομοθέτη της Ένωσης και όχι από τα κράτη μέλη. Επομένως, οι τροποποιήσεις των εν λόγω παραρτημάτων εμπίπτουν από τη φύση τους στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ένωσης, και, συνεπώς, δεν υπόκεινται στον έλεγχο της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας και στη διαδικασία του εκ των προτέρων ελέγχου του πρωτοκόλλου αριθ. 2 των Συνθηκών, καθώς η αρχή της επικουρικότητας δεν τυγχάνει εφαρμογής στην προκειμένη περίπτωση.

- **Αναλογικότητα**

Η πρόταση συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας για τους ακόλουθους λόγους:

Η πρόταση της Επιτροπής αντικαθιστά τους καταλόγους των παραρτημάτων Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2015/848 με νέους καταλόγους που λαμβάνουν υπόψη τις πληροφορίες που κοινοποιήθηκαν από τα εν λόγω κράτη μέλη. Δεδομένου ότι τα παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του κανονισμού, η τροποποίησή τους μπορεί να επιτευχθεί μόνον με τη νομοθετική τροποποίηση του κανονισμού.

Ο κανονισμός ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη. Δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, επομένως, όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν πρόσβαση στο περιεχόμενό του.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η προτεινόμενη νομική πράξη είναι κανονισμός.

Άλλες πράξεις δεν θα ήταν κατάλληλες για τους εξής λόγους:

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τα παραρτήματα Α και Β του κανονισμού μπορούν να τροποποιηθούν μόνον με κανονισμό που θα εκδοθεί κατά τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, σύμφωνα με τη νομική βάση που εφαρμόζεται στον αρχικό κανονισμό. Αυτή η τροποποίηση προτείνεται από την Επιτροπή.

Οι Κάτω Χώρες, η Ιταλία, η Λιθουανία, η Κύπρος και η Πολωνία κοινοποίησαν στην Επιτροπή τροποποιήσεις στους καταλόγους των παραρτημάτων Α και Β. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν έχει άλλη επιλογή παρά να προτείνει τροποποιήσεις των εν λόγω παραρτημάτων του κανονισμού, στον βαθμό που οι εν λόγω τροποποιήσεις πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις έχουν αμιγώς τεχνικό χαρακτήρα. Δεν περιλαμβάνουν καμία τροποποίηση επί της ουσίας του κανονισμού. Για πρωτοβουλίες αυτού του είδους, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας, δεν απαιτείται εκτίμηση των επιπτώσεων.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 81 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετά το αίτημα των Κάτω Χωρών να κινήσουν την απαραίτητη νομοθετική διαδικασία, το οποίο ακολούθησαν παρόμοια αιτήματα από την Ιταλία, τη Λιθουανία, την Κύπρο και την Πολωνία, δεν απομένει άλλη επιλογή για την Επιτροπή παρά να συμφωνήσει με τα εν λόγω αιτήματα, στον βαθμό που αυτά πληρούν τις απαιτήσεις που καθορίζονται στον κανονισμό. Κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την έκδοση της παρούσας πρότασης δεν απαιτήθηκε νέα εμπειρογνωμοσύνη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις.

2021/0118 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την αντικατάσταση των παραρτημάτων Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στα παραρτήματα Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[3] απαριθμούνται οι ονομασίες που αποδίδονται από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών στις διαδικασίες αφερεγγυότητας και στους διαχειριστές της διαδικασίας αφερεγγυότητας που καλύπτονται από τον εν λόγω κανονισμό. Στο παράρτημα Α απαριθμούνται οι διαδικασίες αφερεγγυότητας στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 2 σημείο 4) του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 και στο παράρτημα Β απαριθμούνται οι διαχειριστές της διαδικασίας αφερεγγυότητας στους οποίους αναφέρεται το σημείο 5) του εν λόγω άρθρου.

(2) Τον Οκτώβριο του 2020 οι Κάτω Χώρες κοινοποίησαν στην Επιτροπή πρόσφατες τροποποιήσεις του εθνικού τους δικαίου περί αφερεγγυότητας με τις οποίες θεσπίστηκε νέο σύστημα προληπτικής αφερεγγυότητας και νέες κατηγορίες διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Τον Δεκέμβριο του 2020 ακολούθησαν κοινοποιήσεις από την Ιταλία, τη Λιθουανία, την Κύπρο και την Πολωνία σχετικά με πρόσφατες αλλαγές στην εθνική τους νομοθεσία με τις οποίες εισάγονται νέα είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας ή νέες κατηγορίες διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Στην Ιταλία οι νέες διατάξεις για την αφερεγγυότητα και την αναδιάρθρωση θα τεθούν σε ισχύ την 1η Σεπτεμβρίου 2021. Τα εν λόγω νέα είδη διαδικασιών αφερεγγυότητας και οι εν λόγω νέες κατηγορίες διαχειριστών της διαδικασίας αφερεγγυότητας συνάδουν με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 και καθιστούν αναγκαία την τροποποίηση των παραρτημάτων Α και Β του εν λόγω κανονισμού.

(3) Σύμφωνα με το άρθρο 3 και με το άρθρο 4α παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, [η

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19).

Ιρλανδία γνωστοποίησε την επιθυμία της να συμμετάσχει στη θέσπιση και εφαρμογή του παρόντος κανονισμού]/[με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, η Ιρλανδία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του].

(4) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 σχετικά με τη θέση της Δανίας, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στη εφαρμογή του.

(5) Επομένως, τα παραρτήματα Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Τα παραρτήματα Α και Β του κανονισμού (ΕΕ) 2015/848 αντικαθίστανται από το κείμενο που παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 2

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο/Η Πρόεδρος	*Ο/Η Πρόεδρος*